

6. Różne potrzeby zależnie od wieku

DZIECI MŁODSZE (CZĘSTO UFNE I NIEŚWIADOME GRANIC)

- **UCZ ZASAD:**
"TWOJE CIAŁO NALEŻY DO CIEBIE", "MASZ PRAWO POWIEDZIEĆ **NIE**", "ZŁE SEKRETY TO TAKIE, KTÓRE CIĘ MARTWIĄ". JASNO OKREŚL, KTO I KIEDY MOŻE POMAGAĆ DZIECKU W ŁAZIENCE.

- **NADZÓR:**
ZAPEWNIJ STAŁĄ OPIEKĘ, ZWŁĄSZCZA W NOWYCH MIEJSCACH.

NIE

NASTOLATKI (CIEKAWY RELACJI, SKŁONNE DO RYZYKA)

- **OSTRZEGAJ PRZED SEKSTINGIEM:**
OMÓW KONSEKWENCJE PRZESYŁANIA ZDJĘĆ I FILMÓW INTYMNYCH (PRZEDSTAWIAJĄCYCH NAGOŚĆ).
- **OBSERWUJ RELACJE:**
ZWRACAJ UWAGĘ NA IZOLOWANIE SIĘ NASTOLATKA Z JEDNĄ OSOBĄ.
- **USTAL ZASADY:**
OKREŚL JASNE REGUŁY WSPÓLNEGO ŻYCIA NA WYJEŹDZIE I KONSEKWENCJE ICH ŁAMANIA.

PAMIĘTAJ!

BEZPIECZNE WAKACJE ZACZYNAJĄ SIĘ OD UWAŻNYCH DOROSŁYCH.

**JEŚLI COŚ
CIĘ NIEPOKOI,
ZADZWOŃ:**

800 100 100

Telefon prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę „Telefon dla dorosłych w sprawie bezpieczeństwa dzieci”

22 699 60 52

Telefon Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15

112

Numer alarmowy

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE:
Elżbieta Szadura - Urbańska
Joanna Napieraj

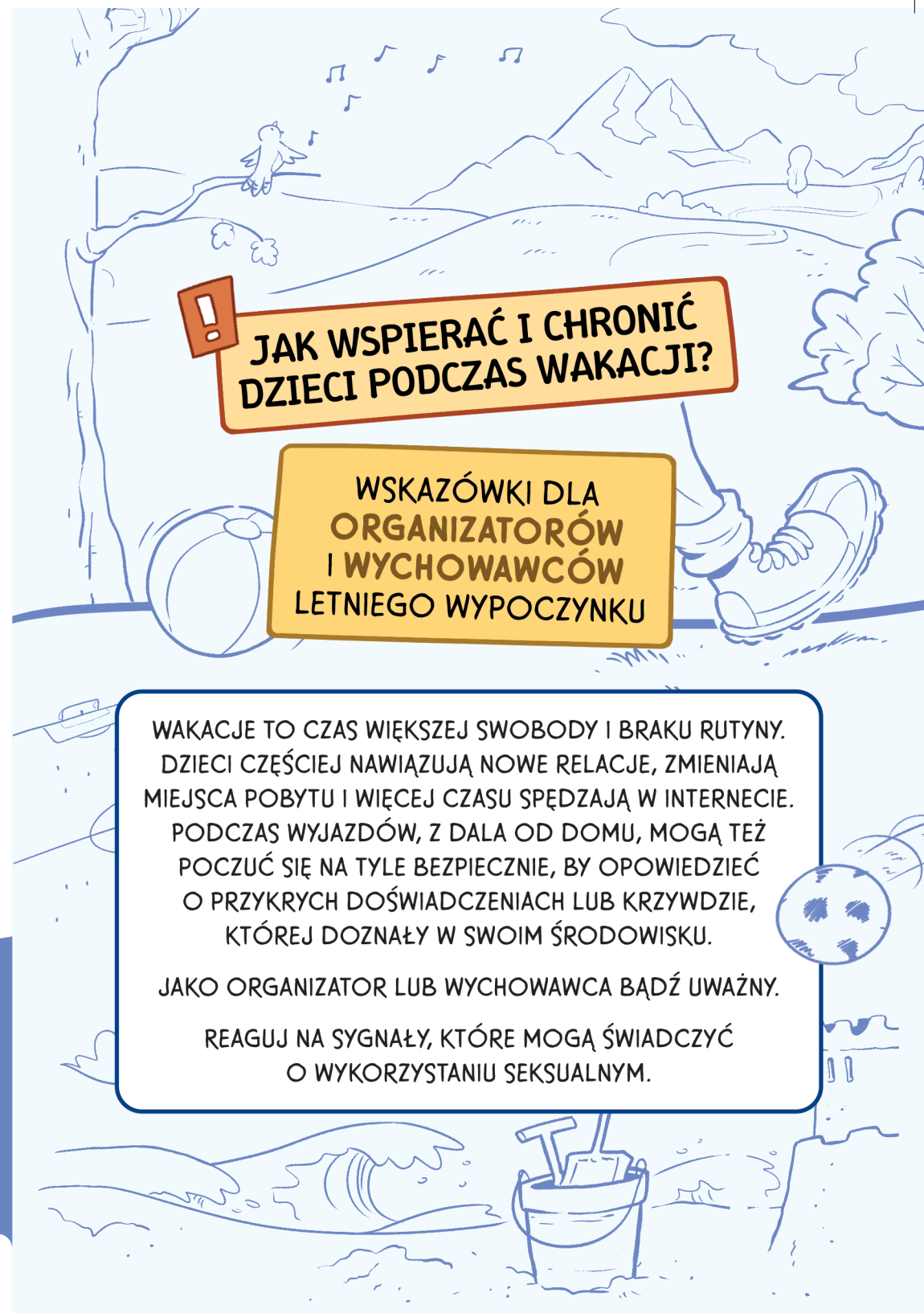
ILUSTRACJE:
Konrad Guliński

Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania
wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15

ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
www.pkdp.gov.pl | tel. 22 699 60 52

urzadkomisji@pkdp.gov.pl
zgloszenie@pkdp.gov.pl

**JAK WSPIERAĆ I CHRONIĆ
DZIECI PODCZAS WAKACJI?**

**WSKAZÓWKI DLA
ORGANIZATORÓW
I WYCHOWAWCÓW
LETNIEGO WYPOCZYNKU**

WAKACJE TO CZAS WIĘKSZEJ SWOBODY I BRAKU RUTYNY. DZIECI CZĘŚCIEJ NAWIAZUJĄ NOWE RELACJE, ZMIENIAJĄ MIEJSCA POBYTU I WIĘCEJ CZASU SPĘDZAJĄ W INTERNECIE. PODCZAS WYJAZDÓW, Z DAŁA OD DOMU, MOGĄ TEŻ POCZUĆ SIĘ NA TYLE BEZPIECZNIE, BY OPOWIEDZIEĆ O PRZYKRYCH DOŚWIADCZENIACH LUB KRZYWDZIE, KTÓREJ DOZNAŁY W SWOIM ŚRODOWISKU.

JAKO ORGANIZATOR LUB WYCHOWAWCA BĄDŹ UWAŻNY.

REAGUJ NA SYGNAŁY, KTÓRE MOGĄ ŚWIADCZYĆ
O WYKORZYSTANIU SEKSUALNYM.

1. Zachowanie dziecka: na co zwracać uwagę?

NIE IGNORUJ TAKICH SYGNAŁÓW:

- NAGŁE **ZMIANY ZACHOWANIA** (NP. DZIECKO STAJE SIĘ AGRESYWNE, PŁACZLIWE LUB WYCOFANE).
- **NIECHĘĆ** DO KONKRETNIEGO MIEJSCA LUB OSOBY.
- **UNIKANIE** GRUPY LUB NADMIERNE **ZABIEGANIE O UWAGĘ**.
- **PROBLEMY** ZE SNEM LUB JEDZENIEM.

2. Zachowania dorosłych: sygnały ostrzegawcze

REAGUJ, JEŚLI DOROSŁY (NP. OPIEKUN, PRACOWNIK OBIEKTU, INNY UCZESTNIK):

- **SZUKA KONTAKTU** Z DZIECKIEM NA OSOBNOŚCI,
- WYRAŹNIE **FAWORYZUJE** JEDNO DZIECKO,
- **PRZEKRACZA** GRANICE INTYMNOŚCI DZIECKA,
- **ZACHĘCA** DZIECKO DO UTRZYMYWANIA WSPÓLNYCH SEKRETÓW,
- **KONTAKTUJE SIĘ** Z DZIECKIEM PRYWATNIE (NP. PRZEZ MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE).

3. Działaj, gdy podejrzewasz krzywdzenie

- **WYSŁUCHAJ DZIECKA:**
ZACHOWAJ SPOKÓJ, NIE OCENIAJ I NIE PRZERYWAJ.
- **ZAPEWNIJ BEZPIECZEŃSTWO:**
POWIEDZ DZIECKU, ŻE JEST JUŻ BEZPIECZNE I DOBRZE ZROBIŁO, MÓWIĄC O TYM.
- **NIE OBIECUJ ZACHOWANIA TAJEMNICY:**
WYJAŚNIJ, ŻE MUSISZ PRZEKAZAĆ TĘ INFORMACJĘ, ABY POMÓC.
- **DZIAŁAJ PROFESJONALNIE:**
UNIKAJ PYTAŃ SUGERUJĄCYCH. ZAPISUJ TYLKO FAKTY, A NIE WŁASNE DOMYSŁY.
- **ZGŁOŚ SPRAWĘ:**
POSTĘPUJ ZGODNIE Z PROCEDURAMI I POWIADOM ODPOWIEDNIE SŁUŻBY.

4. Zasady bezpiecznego wypoczynku

- **JASNE GRANICE:**
USTAL ZASADY KONTAKTU FIZYCZNEGO. UNIKAJ SYTUACJI "SAM NA SAM" Z DZIECKIEM, ZA TO STOSUJ ZASADĘ TZW. OTWARTYCH DRZWI.
- **PRACA ZESPOŁOWA:**
STARAJ SIĘ ZAWSZE PRACOWAĆ W OBECNOŚCI INNYCH OPIEKUNÓW.
- **ZAKAZ PRYWATNYCH KONTAKTÓW:**
KADRA NIE POWINNA KONTAKTOWAĆ SIĘ Z DZIEĆMI PRZEZ PRYWATNE PROFILE W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH.
- **OCHRONA WIZERUNKU:**
NIE PUBLIKUJ ZDJĘĆ DZIECI Z PLAŻY, KĄPIELI CZY DOKUMENTUJĄCYCH SYTUACJE INTYMNE – NAWET JEŚLI MASZ ZGODĘ RODZICÓW.
- **EDUKACJA:**
ROZMAWIAJ Z DZIEĆMI O ICH GRANICACH W SPOŚÓB DOPASOWANY DO ICH WIEKU.

5. Bezpieczeństwo w sieci

ZAPROPONUJ RODZICOM JASNE ZASADY KORZYSTANIA Z TELEFONÓW:

- **OGRANICZ CZAS:**
NP. DO JEDNEJ GODZINY DZIENNIE W CZASIE PRZERWY.
- **PRZECHOWYWANIE:**
TELEFONY POZA WYZNACZONYM CZASEM MOGĄ ZNAJDOWAĆ SIĘ U WYCHOWAWCY.
- **STAŁY KONTAKT:**
UDOSTĘPNIJ RODZICOM NUMER DO OPIEKUNA, ABY ZAWSZE MOGLI POŁĄCZYĆ SIĘ Z DZIECKIEM.
- **WYJAŚNIJ ZAGROŻENIA:**
PRZYPOMNIJ, ŻE NIEKONTROLOWANY DOSTĘP DO SIECI TO RYZYKO KONTAKTU Z NIEZNAJOMYMI (GROOMING) ORAZ PRZESYŁANIA INTYMNYCH ZDJĘĆ.
- **PAMIĘTAJ:**
ZGODA RODZICÓW NA UŻYWANIE TELEFONÓW PRZEZ DZIECI MUSI BYĆ WYRAŻONA PISEMNIE.

